

LA SANTA COMPAÑA

Font:
Sandra Barja
Núñez
És de Galicia i viu
a Palau-solità
i Plegamans.

Potser és una de les creences més arrelades del món rural gallec. La meua àvia ja me'n parlava quan jo era ben petita; m'explicava que a l'encreuament de camins de Sabuguido, poble del municipi de Vilariño de Conso, molta gent ha vist la Santa Compañia. Es diu que és una processó de morts o ànimes en pena que apareix a partir de les dotze de la nit entre la boira.

Aquesta processó va encapçalada per una persona viva que porta una creu i una campaneta de mà, seguida de totes les ànimes del purgatori amb espelmes enceses expiant els seus pecats. La seva missió és visitar les cases per anunciar alguna mort. No sempre són visibles, però la seva presència es nota per l'olor de cera i pel vent que aixequen al seu pas.

El portador de la creu no pot en cap moment ni girar la vista enrere ni renunciar al seu càrrec. Només se n'alliberarà quan trobi una altra persona a qui pugui donar la creu i la campaneta.

Si volem evitar de convertir-nos en el portador de la creu, quan vegem de lluny la comitiva cal que tracem un cercle a terra i que ens hi posem a dins de bocaterrosa sense aixecar la vista.

Conta la llegenda que aquest és el motiu pel qual acostumem a veure *cruceiros* i *petos das ánimas* als encreuaments dels camins gallecs. Els primers són creus de pedra blanca fetes a mà que protegeixen els vius de les aparicions de les ànimes que formen la Santa Compañia; els segons són estructures senzilles de pedra amb relleus i amb una caixa o guardiola per recollir almoines i poder dir misses perquè les ànimes deixin de vagar per la terra.

A SANTA COMPAÑA

Quizais sexa unha das crenzas máis arraigadas do rural galego, pero contaba miña avoa dende que eu era ben pequena que no cruce de camiños de Sabuguido, vila que pertence ao concello de Vilarinho de Conso, foron moitos os que viron a Santa Compañía. Dela din que é unha procesión de mortos ou ánimas en pena que aparece a partir das doce da noite entre as brétemas.

Esta procesión vai encabezada por un vivo que porta unha cruz e unha campaña de man, seguido de todas as ánimas do purgatorio penando os seus pecados con velas prendidas. A súa misión é visitar as casas anunciando algunha morte. Non son sempre visibles, pero a súa presenza é ben notable polo cheiro a cera e polo vento que levantan ao seu paso.

O portador da cruz non pode en ningún momento volver a vista atrás nin renunciar ao seu cargo. Só será liberado del cando atope outra persoa a quen lle entregar a cruz e a campaña. Se ves a procesión, salvaraste desta obriga trazando un círculo no chan, meténdote dentro del tirado boca abaixo e sen mirar nunca para eles.

Conta a lenda que ese é o motivo polo que adoitamos encontrar cruceiros e petos das ánimas nos cruces dos camiños. Os primeiros, para protexer aos vivos das aparicións, e os segundos, para recoller esmolos e facer misas en memoria destas ánimas, de xeito que deixen de penar na terra.

Gallego

Nombre aproximado de parlantes
2.500.000 (a Galicia, 2.400.000, e no nord-oeste de Castela e León, entre 25.000 e 40.000).

On se parla

A Galicia e no nord-oeste de Castela e León.

Sabes que...

Hi ha comunitats lingüísticas gallegas en Buenos Aires (l'Argentina), Caracas (Venezuela), Montevideo (l'Uruguai), l'Havana (Cuba) e Ciutat de Mèxic (Mèxic).